

наповнення дохідної частини Держбюджету для забезпечення насамперед потреб сектору безпеки та оборони тому дуже важливо прислухатися до пропозицій бізнесу та науковців щодо правового унормування митної експертизи, яка вимагає високої кваліфікації, досвіду, компетентності, незалежності, об'єктивності, чесності та добросовісності від експертів, оскільки вона значно впливає на рішення суду, публічні та приватні інтереси, економічний розвиток та інші сторони життя суспільства.

Література:

1. Бізнес наголошує на необхідності повного перезавантаження Держмитслужби, 24 липня 2024. URL: https://biz.ligazakon.net/news/229339_bznes-nagoloshu-na-neobkhdnost-povnogo-perezavantazheniya-derzhmitsluzhbi (дата звернення 13.08.2024)

2. Наказ Міністерства фінансів України 02 грудня 2016 року № 1058 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 01 вересня 2023 року № 480) «ПОРЯДОК взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної митної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень Держмитслужби під час проведення досліджень (аналізів, експертиз)» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1693-16#Text> (дата звернення 13.08.2024)

3. Митний кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text> (дата звернення 13.08.2024)

4. Реформа митниці не буде повноцінною без мінімізації дискреції та корупційних ризиків (заява) URL: <https://urb.org.ua/reforma-mitniczi-ne-bude-povnoczinnoyu-bez-minimizaczi%D1%97-diskreczi%D1%97-ta-korupczijnih-rizikiv-zayava/> (дата звернення 13.08.2024)

РОЗВИТОК БАЛІСТИЧНИХ ОБЛІКІВ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ СУДОВО-БАЛІСТИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Коробка Ігор,

головний судовий експерт сектору балістичного обліку

відділу криміналістичних видів досліджень

*Запорізького науково-дослідного експертно-криміналістичного центру
Міністерства внутрішніх справ України*

Розкриття та розслідування злочинів на сучасному етапі неможливо уявити без використання експертно-криміналістичних обліків, за

допомогою яких надається значна інформація з кримінального провадження та здійснюється допомога в її дослідженні.

Криміналістичний облік – це система реєстрації, систематизації та зосередження об'єктів або відомостей про них за їх ідентифікаційними ознаками з метою використання облікових даних для розкриття та попередження злочинів, яка ґрунтується на наукових даних і узагальненнях практики боротьби зі злочинністю [1, с. 121].

Перші спроби систематизувати дані про вогнепальну зброю і кульові сліди розпочалися ще в XIX столітті. Ці зусилля були спрямовані на боротьбу з зростаючою кількістю злочинів, пов'язаних із застосуванням вогнепальної зброї.

Судово-балістичні обліки функціонують у структурі правоохоронних органів різних держав з кінця 20-х років XX століття. Вагомі результати, отримані під час існування цих обліків, довели їх високу ефективність у забезпеченні розкриття, розслідування та попередження кримінальних правопорушень, пов'язаних із використанням вогнепальної зброї [2, с. 140].

Судово-балістична експертиза є однією з найпоширеніших у криміналістиці. Це зумовлено тим, що зброя і боеприпаси часто використовуються в незаконній діяльності, зокрема, як знаряддя злочинів. Зброя також фігурує в злочинах, таких як незаконне придбання, передача, збут, зберігання, перевезення або носіння, а також виготовлення зброї і боеприпасів.

Балістичні обліки відіграють важливу роль у сучасній криміналістиці та судовій експертизі. Вони дозволяють систематизувати та зберігати інформацію про вогнепальну зброю, що використовувалася у злочинах. Завдяки цим облікам можна швидко ідентифікувати зброю, встановити її власника та зв'язок з іншими злочинами, що значно спрощує процес розслідування. Така систематизація даних забезпечує ефективний обмін інформацією між правоохоронними органами та сприяє більш оперативному розкриттю злочинів.

З розвитком технологій, таких як мікроскопія та комп'ютерні бази даних, вдалося значно підвищити точність і швидкість аналізу балістичних доказів. Впровадження автоматизованих систем дозволило створювати детальні цифрові моделі кулевих слідів та аналізувати їх з великою точністю. Автоматизована балістична інформаційна система BalScan розроблена для підвищення ефективності розслідувань, пов'язаних із застосуванням вогнепальної зброї. Вона забезпечує швидкий та точний аналіз балістичних доказів, таких як кулі та гільзи, завдяки використанню передових технологій обробки зображень і даних.

Однією з ключових переваг балістичних обліків є можливість проведення порівняльного аналізу слідів пострілів. BalScan

використовує сучасні методи 3D-моделювання, лазерної спектроскопії для створення детальних цифрових моделей кулевих слідів і гільз. Це дозволяє експертам здійснювати високоточний аналіз і порівняння балістичних доказів з базами даних, що дає змогу визначити, чи була використана та сама зброя у різних злочинах, що може допомогти слідчим у встановленні зв'язку між подіями та виявленні злочинців.

Балістичні обліки також сприяють підвищенню ефективності роботи судово-експертних установ. Завдяки автоматизації процесів збирання, аналізу та зберігання даних експерти можуть швидше і точніше виконувати свої завдання. Використання спеціалізованого програмного забезпечення підвищує точність результатів експертизи. Це, у свою чергу, забезпечує об'єктивність і надійність висновків, які є важливими для ухвалення судових рішень.

Розвиток міжнародного співробітництва у сфері балістичних обліків дозволяє ефективніше боротися зі злочинністю. Обмін інформацією між країнами дозволяє швидше знаходити злочинців, які перетинають кордони, та запобігати міжнародним кримінальним схемам. Інтеграція баз даних різних країн створює глобальну мережу, яка сприяє виявленню і розкриттю злочинів на міжнародному рівні.

Також балістичні обліки відіграють важливу роль у превентивних заходах. Завдяки систематизації та аналізу даних правоохоронні органи можуть краще розуміти тенденції у використанні вогнепальної зброї та вчасно вживати заходів для запобігання злочинам. Це сприяє загальному підвищенню рівня безпеки у суспільстві та зміцненню довіри громадян до правоохоронних органів.

Література:

1. Криміналістика: Підручник / Кол. авт.: В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін. / За ред. проф. В. Ю. Шепітька. – 4-е вид., перероб. і доп. – Х.: Право, 2008. – 464 с.
2. Грищенко О.В. Теоретико-правові засади використання балістичного обліку експертної служби МВС України у розслідуванні кримінальних правопорушень. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2020 № 45. С. 140–143.
3. Про затвердження Інструкції з організації функціонування криміналістичних обліків експертної служби МВС України: Наказ МВС України від 10 вересня 2009 року № 390. [Електронний ресурс] / – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0963-09#Text>.